

Amersfoort F. 165 (H.)

1. a-stekipe — zin bme en banæzæba-ŋ
2. mævrrit is de blvmæ g5.ngite
3. tæ.geswo.ærdæX spmæzæ ale.inoX mæ.r mit mæfines
4. sprte izænla.æ.stæX varæk (voorjaar spo.jæ najaar sprtæ)
5. opdaxip kæ.gæzæ bæXimelt bro.t
6. dæ timæ.rman hetæn spræmtel mdæ vjææ
7. dæXipær lektæ zæ lipæna.f
8. mdi fæbrik is hæ.lnks tæzin
9. kômji æs hir mæn kmtjæ | mitju = met je |
10. ge.fmm mærasfir glæ.zæ bir - glæfæs | æn ka.n = 1 liter - æmo.tjæ = 1/2 liter - æn halef mngæle = 1 liter - æmngæle = 2 liter | bō.s = hoofd v. e. gezin, v. e. zaak |
11. jæmatmæ mæ.r as twe.j kilo (vroeger vir pont) karsæ tysbræjæ | krikæ = kleine blauwe pruimen - mærelæ - morellen |
12. zæ hebæ metær vyvæ dri ka.n en dri flæsæ vin æpXæ-zo.pæ | æpXædroŋkæ |
13. hi vō.u mæ miden en metæn knæpæl sl5.æn
14. ik he zæn kni gæzi.n (kni.jæ is meerv.)
15. vastelō.vent viræzæ nifel mæ.ær (dan ging men met de rommelpot)
16. ik ben bli dakni mitæ mæ.gæg5.n ben
17. dahækni Xædō.æn ho.æ
18. vi hetæt Xæd5.æn - væ.l didō.æ ankmæt
19. spm - spmæwæbæ - dæro.gæsbæl | spmra.X vroeger gezegd |
20. pet - mats - ba.ŋ - bæno.uwt — - væ.i - pa.dæstul - hæ.X - kirkæ of kirkert - ka'pel
21. di k.e.ræl en vent dimæktæ - dæ hælæ ve.rælt ant fæXtæ
22. iksa.jæ kro.ltjæs gæ.væ (kro.læ zijn grote)
23. æjælant lō.t fælæ ō.uwæ sXæ.pæ ævbre.kæ
24. hi hadæs æmbe.æt Xækre.gæ
25. ge.mi æs en bræjmas en ho.lmas twe.j bræ.jæ ste.næ - bræ.jær - dæ bræ.stæ
26. dasta.ntbæ.ælt stætær a.la.ŋ nime.r
27. divent (het meeste) en dima.n di hetæn le.væn æzæn prms | dæmæhe.æ.r vā.ndætre.k (De Treek was een buiten dichtbij Amersfoort |
28. dædyvæl is ni mdæ he.mæl gæble.ævæ | dæ dyvæl zæmur |
29. disXō.ælkindærs bme en banæ mitæ mæ.stæ.r n5. zæ.j gæwe.st
30. ika.n tæX ni kumæ vœræklæ.r bm
31. dæ be.nstæ drmjæ grō.X — | kœrt en ha.ksæl = gehakt stro |
32. hi ka.ni g5.æn va.rækæ - hi het pi.j mæ ke.æl | ænze.ærekæ.l | pi.jmæskæp - tantpi.j - pi.j mæsbjæ |
33. mō.kizænste.æl en izæste.æl andi be.zæm
34. nē.i ho.ær dœr spøjæ nime.r mæ. miti ke.gæls
35. h.ê.æ en he.zixX ikhæjal tweekæ.r gærupæ
36. dipe.ær isni.rap wā.n dœr zifnægæn vr.tæ prtm
37. zæ bme mæt en mtlā.nt (= bouw- en weiland)
38. zæ hæXmō.kt dæ.ti a.l.sæ gæ.lt kwit vas oak zæ hetam e.r.s a.l.sæ gæ.lt hælæpæ æpmō.kæ (zin niet goed gevonden)
39. di za.læt ok nō.it fæz bræjæ
40. zis dæ ha.læfandæ.r melekwit
41. idæ.ræ ma.n mut fœr sæn vro.uw zaræge
42. mde.n zwa.næ is Xævœrælek | dæ sXældæ |
43. hi het hæ.lfæ.l prætjæs umdati zosta.ræks
44. vali mætædō.æ dæ hælæfan hebæ en jalidæ a.ndæ.ræ hælelf
45. tu zæ.æX hælep is anda.t bet | æpbœ.ræ |
46. ænzæ mætsælō.r isovet a.zænō.s of mæremæt of vō.tduk
47. zæspræjæ umætfe.rst viet vmt - tXō.t umæn ve.dæsXa.p
48. dæ bō.mkwe.kæ.r zalde bō.mente
49. du et rō.æm e.r.zistu (trō.æm = glas met kozijnen) | dæ ly.kæ = houten blinden buiten - dæ blmde gewone naam voor houten blinden binnen |
50. tægmtely.jæ vardæ ka.ræk
51. bædæspræ.i - kirkædæ.r-l - ytmæko.r jō.gæ - yt spræ.i.jæ en ytmæko.r lægæ — - ytbæ.i.jæ - klō.mō.kæ (van een huid bæ.ræ.i.jæ) - mast spræ.i.jæ (vroeger (in 18e eeuw) mesi. op een uithangbord v. e. herberg stond tmæsisXip) - brō.t smæ.ræ | ænsne.j = één plak - æm botera.m bestond uit een plak wit met een plak roggebroad | zy.væl æpsy.væl is fa.n dædy.væl
52. di vro.uw hætær hœ.rælo.tæ afknjæ
53. zæn vō.dæ.r hetam zæsjō.r laj nō.æ sXō.l lotægo.n
54. ikhetam æfXæ.rjæ um zō.læt lajzæt vō.tææ tagō.æn
55. vō.læ ve.rzæ zijæni fæl mæ.r mde.zæ by.ræt
56. ste.næ potæ zæ.inivæl ve.ræt | kœ.l.sæ potæ zijn grijzæ met blauwe versieringen. Vroeger ingemaakt in tonnen b. v. gesproken van een zy.rkō.lvat later in bruine inmaakpotten |
57. dæXitæ.r stō.t bidæ ō.væ - dæ he.ræt (dæ he.ræt = de grote woonkeuken)
58. mme.æt izæt nōXtæko.ut æmtæba.læ
59. dike.æs gefæl liX v5.æ of isnitn
60. hitrökæt pe.ræt a.n.sæste.ræt
61. tun en mditit kwamæjæli hi.æ idæ.r jō.r nœr dæ ka.ræmæs
62. dæ domine.j zæ.i dadænzælivæ he.ær vœlmo.kt is | dæ pō.tær |
63. jø - ji za.X mæwæ.l mœ.r jœzæ.j niks tæ.gæmæ | dæsfamj en dæ fa.nju of jō.u |
64. dæ zwo.lyfs komæ en kumæ ve.æ gō.uw vrum
65. gō.jæ vandōX ni kœ.rte
66. e.tæzi en zali ok Xræ.æX kō.æs | vy.li en vali eerste vorm de oudste |
67. zæmotær is kœpot - hi læ.it andekant fandævæX
68. dæ.zæn varæmæ dæXævest en nu.j istæX | tis nu.j æmo.jæ æ.vænt |
69. dæ.t ju lopt æpsæblo.ætæ potæ | vutæ is netter | | vræ.gær is vroeger |
70. dō.æ.r zitæn bæ.ræst mdi ka.n
71. ik vō.u dak mæ.r æm brif kre.iX | dæ bri.væ-bæstælær |
72. ikhæpi.j æmæha.æt
73. midwæ.rse mmæ kankni æmgō.æn
74. na.tsXoftæ spa.nævæ en vali tpe.æt fo.r dæni.wæ ka.r

75. ikhe embittje kō.ərs - ikhət fanmō.rəgə al | smōgēs en sō.χēs | ne.mdō.rə mōr = *neem de andere maar* | a.ndərs = *anders* |
76. dē kō.ənŋ sən zō.ən dizōksoldō.ət Xəve.s (zō.ən is het gewone woord)
77. ve.tji gm vō.gēmō.kēr təvō.ənə - əmbō.χ en əne.rəpō.rət
78. di rō.zə hebe laŋəste.kəls
79. kXloftər niksfa.n | ən vō.ət |
80. tkintje vās do.t vō.r dā.zət kōndē en kōnə do.pə
81. hi het lo.pēndō.rə en tətō.gə (= ogen met rode randjes) (əntətō.χ b, v. een meisje zo genoemd)
82. dər de.rəntjē is mēden mā.njtē nōrt hēs Xəgō.n əm brēməls tē zukē
83. dōr izənsparət fundi le.ər | trē.j van een trap |
84. di vent hēdēnstrōt fān bēlaj (= kan hard schreeuwen) ook di vent disre.uwə zo hāt
85. tva.stimmə ə.le.nəχ umgəlt en gutē dun | dē grō.ətely. | *rijkdom* — |
86. halidər mōnt is drō.χ fundē dars
87. divəχ krəŋkəlt (met korte bochten) en dra.jtərēχ - tizən entum dō.rla.ŋəs
88. ikhe vō.r dā.tju en klē.inə trēm gēkōχ | trēmēljtjē voor koekjes |
89. dē bōks dō.tXəgō.ən - hisXəstikt - hi hetən korst mgəslk | Xəstərəvə gezegd van mensen |
90. zənlitjē en vər.fə vās kōrt mōrtōχut
91. mdsXō.dy.w zitjēt bəstē
92. ənsXātər mut Xut kl.nə mikē
93. zūks nōmēhut | zōkəs is verouderd |
94. ikvet ni vōkam zō.kəmut | vl.kə = *vloeken* |
95. mēnkə.wəkeldər bliftēt bi.r gut
96. kmas ə.səblut drŋkə umantē stā.rəkə
97. ik mōde.rst tfor mdəstəl kry.jē
98. mēbrər vās mu.j
99. dē melekbur di het he.l vō.l vərə en grō.ətē klā.nntə ook demelekbur hetən grō.ətē v.ik
100. di kā.nəmelək en kərəmelək (vroeger) is džen en zy.ə - sty.rām dər metərX
101. vəzō.uwə di pat mēny.r kēnə dīχō.əjē of vōlgo.əjē (pat = *waterput* - kē.yl = *gat in de grond*)
102. dər valt niks opām tēzi.əgə en zər.əgə - a) his pitjəsēky.ər - b) dazən sēky.r vərəkjē
103. hi kōm nō.əit əmēny.təl.ət
104. mitō.lijē bēbərəgə di vy.r spy.gə - spy.gə = *overgeven* - bra.kə = *overgeven* - kōtsə ook, maar dit is plat
105. dərəvij dōrəptē drakē (drakē op een bel) | dā.uw di dər is dīχ - endā.uw ge.ivə |
106. andembraχ (= aan de Eembrug) hēbəzē ənstak fundēbrāXəvō.əgə | rmbō.əm |
107. jē mutōns fō.lē en fō.lə(n)tjē is kumē kikē
108. his fanlō.əvə gəkumē mit hel vā.Xelt upsak | əmpōrtēmənē.j - ən bō.rs (gehaakt, met schuifje er in) | ən knp | ən geltb.l |
109. dazən bōukədə.ər | əmbō.ək - ən pepəl = *populier* | ən.ik |
110. ən gētrō.uwt frōmis mukānənjē
111. khēp hi.r grās Xəzō.jt mōrtvās Xm gut sō.ət
112. dē brō.uwər zē.it dātēt nōχ fō.əltē dy.r is əmtē bō.uwə
113. bā.kə - ik bā.k - ji bā.k - hi bā.k - bā.kti - vi bā.kə - ik bā.ktē - ji bā.ktē - hi bā.ktē - vi bā.ktē - vali hebe gēbā.kə
114. bijē - ik bij - ji bit - hi bit - vi bijē - bijəvə - ik bō.j - ik hegēbō.jē - bō.jē zali o.k
115. tīs klē.in mōr fiŋ | ən fiŋ kmtjē |
116. jē kan hi.r ə.jjərə krige obdē maət en mā.rək
117. hi het Xəzē.it en Xəzē.t (dit is platter) dā.ti a.mēdēŋkəzəl
118. dē mē.itse.j dā.ti gēlikhāt | fir bō.əjē = 4 *gedienstigen* |
119. dərūrə vyfprizē | py.p - vyftəχ |
120. əndər di ə.ik lēgə vəl ə.ikəls
121. twō.tər zəl dō.lək Xən kō.kə - tkokta
122. thō.j is nōχrō.ən - tīsnoχ mō.r pās Xəmə.jt
123. majənē.zē mō.kəzē mitē dō.jər vānənē.i
124. dā bompjē zū.dōr vā.st nikānə grō.jē
125. dē pestō.r he gūjəvij
126. əns a.uwə hy.s is ofXəbra.nt
127. dēmēlekspō.yt ytē.vjər vā.ndəkuj | spa.tē is druppelsgewijs met kracht uit iets lopen | bist = *eerste melk na het kalven* |
128. dē kōstər lē.yt - ən kry.s - twe. kry.zē
129. dē bō.mə vāndē kry.jwō.gə by.gē dō.ər dāt Xəvīχ
130. dē twe mufē kwāmənō by.tē | dytse |
131. zē hēbēnam bōnt en blā.uw gēslo.gē
132. dē sa.us (botersaus) is vā dānəχ ook dā.nāXtəχ - flā.uw en laf | niha.ətəXənōχ | fjy = *saus van vlees* |
133. dəsneū le.it dīk | sneuwē en sniuwē |
134. tse.ər laŋXələ.jē dākjē gəzin hēp | euwəXhē.it | vās dāt ən laŋətē.it Xələ.jē | nuŋ = *nu* |
135. a.ərēm vōstnuŋ vē.ər hē.lēmō.l ni.uw | ni.uw.pō.ət |
136. dun - ik dut - jē.i dut - hē.i dut - vē.i dunt - jali dunt - zali dunt - ik de.jēt - ji de.jēt - hi de.jēt - (vi de.jənēt - jali de.jənēt - zi en zali de.jənēt - de.jəkdat - detit mō.r - de.jəzət mō.ər
137. dō.pə - dō.pjārək - dō.pfont - dəsōldō.tē
138. darsē - hē.i darst - hē.i darstē - hi het Xədcərst
139. bmdē - ik bmt - ji bmt - hē.i bmt - vi bmdē - jali bmdē - zi bmdē - bmti - bōnti - ik hēXəbōndē
140. *Locale landmaten* : əm bandə = 1 ha - ən ruj (de zeglieden kenden geen andere landmaten)
141. *Locale waternamen* : dē Lantərəs bē.ək - dē bā.rəvəltse bē.ək - dē mōdərbē.ək - *Uit samenvloeiing van deze beken ontstaat de e.əm - dē smēl loopt om de stad, die ± 1250 bestond.*

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is ə.mərsfō.ət

De inwoners heten dē ə.mərsfō.rtərs

Hun bijnaam is kē.ijəntrekərs (In 1663 heeft Everhard Meister een grote kei, die in de omgeving was opgegraven, naar de stad laten trekken. Deze kei ligt er nog).

72. ik het pi-q leeuw V. den Dooch (n) naar 72
Kroon) amant of mi-a hart du me aar
hante-er - aar
73. ik heb de...
74. ik heb de...
75. ik heb de...
76. ik heb de...
77. ik heb de...
78. ik heb de...
79. ik heb de...
80. ik heb de...
81. ik heb de...
82. ik heb de...
83. ik heb de...
84. ik heb de...
85. ik heb de...
86. ik heb de...
87. ik heb de...
88. ik heb de...
89. ik heb de...
90. ik heb de...
91. ik heb de...
92. ik heb de...
93. ik heb de...
94. ik heb de...
95. ik heb de...
96. ik heb de...
97. ik heb de...
98. ik heb de...
99. ik heb de...
100. ik heb de...

101. ik heb de...
102. ik heb de...
103. ik heb de...
104. ik heb de...
105. ik heb de...
106. ik heb de...
107. ik heb de...
108. ik heb de...
109. ik heb de...
110. ik heb de...
111. ik heb de...
112. ik heb de...
113. ik heb de...
114. ik heb de...
115. ik heb de...
116. ik heb de...
117. ik heb de...
118. ik heb de...
119. ik heb de...
120. ik heb de...
121. ik heb de...
122. ik heb de...
123. ik heb de...
124. ik heb de...
125. ik heb de...
126. ik heb de...
127. ik heb de...
128. ik heb de...
129. ik heb de...
130. ik heb de...
131. ik heb de...
132. ik heb de...
133. ik heb de...
134. ik heb de...
135. ik heb de...
136. ik heb de...
137. ik heb de...
138. ik heb de...
139. ik heb de...
140. ik heb de...

Aantal inwoners op 1 jan. 1956 : 61.000 inwoners.

Taaltoestand: Gedeelten van de plaats : de stat (gedeelte, dat omringd is door de grachten) - tsustærkwarti.ær (20000 inw.) naar kant van Soest - tberøX kwarti.ær (gedeelte dat op de heuvel ligt) - tkroevyskampkwarti.ær (naar kant Hoogland) tløsdærkwarti.ær (naar kant van Leusden) - trandønbrukwarti.ær (Randenbroek was vroeger een buiten dichtbij Amersfoort, nu heeft de stad zich tot dit buiten uitgebreid) - de ha.X-dø tø.t - de konnstrø.æt zijn echte volksbuurten.

Het hele grondgebied van de gemeente Amersfoort is volgebouwd. Er zijn dan ook weinig boeren meer in deze gemeente, wel een groot aantal in de omgeving in de gemeenten Leusden en Hoogland.

Voor 50 jaar telde Amersfoort ± 20000 inwoners, voor 60 jaar ± 16000 inwoners. Er wordt dan ook in deze plaats weinig Oudamersfoorts meer gesproken, bijna alle inwoners bedienen zich van een meer of minder beschaafd Algemeen Nederlands.

Middelen van bestaan. Er zijn in A. verschillende fabrieken zoals een fabriek van poetsmiddelen, sigarenfabrieken, grote bierbrouwerij (Phoenix), een dekenfabriek, autofabriek, plasticfabriek, biscuitfabriek (Meursing) enz. Hier is ook een afdeling van de Philipsfabrieken uit Eindhoven gevestigd. Amersfoort heeft ook grote kazernen. Er is veel vreemdelingenverkeer. Arbeiders uit de omgeving komen hier werken. De dienst van het Rijks Oudheidkundig Bodemonderzoek is in Amersfoort gevestigd.

Zegslieden: Dirk Hendrik Huygen ; 71 j. ; hier geb. ; gep. onderwijzer, secretaris van de Oudheidkundige Vereniging Flehite, 5 jaar elders werkzaam geweest, de rest van zijn leven in A. gewoond ; V. van hier, M. uit Gouda (op jonge leeftijd naar Amersfoort gekomen). Huygen spreekt gewoonlijk Algemeen Nederlands.

2. Berendina Lambertina Huygen-Teerink ; 58 j. ; geb. in Werkendam, op 1 jarige leeftijd naar Amersfoort gekomen, verder er altijd gewoond ; vader Gereformeerd predikant ; V. van Hummelo, M. van Willemstad ; Mevr. Huygen spreekt gewoonlijk A. N.

(Met grote nauwkeurigheid zijn de vertalingen verricht, echter waren zij, daar zegslieden het dialect niet geregeld spreken, niet spontaan. Het dialect, dat opgegeven is, is dat van ± 40-50 jaar geleden).